

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 15.9.2014
COM(2014) 578 final

ANNEX 2 – PART 1/2

LIITE

asiakirjaan

ehdotus neuvoston päätökseksi

**Länsi-Afrikan valtioiden, ECOWAS:n ja UEMOA:n sekä Euroopan unionin ja sen
jäsenvaltioiden talouskumppanuussopimuksen tekemisestä**

LIITE A (1 osa)

Pöytäkirja ”alkuperätuotteiden” määritelmästä ja hallinnollisen yhteistyön menetelmistä

SISÄLTÖ

I OSASTO: Yleiset määräykset

Artiklat

1. Määritelmät

II OSASTO: ”Alkuperätuotteiden” määritelmä

Artiklat

2. Yleiset edellytykset
3. Kokonaan tuotetut tuotteet
4. Riittävästi valmistetut tai käsitellyt tuotteet
5. Riittämätön valmistus tai käsittely
6. Tullitta Euroopan unioniin tuotavien aineiden valmistus tai käsittely
7. Alkuperäkumulaatio
8. Kumulaatio sellaisten maiden kanssa, jotka saavat harjoittaa tuontia Euroopan unionin markkinoille tullitta ja kiintiöittä
9. Kelpuuttamisen yksikkö
10. Tarvikkeet, varaosat ja työkalut
11. Erilaisten tavaroiden sarjat
12. Neutraalit tekijät
13. Kirjanpidollinen erottelu

III OSASTO: Alueeseen liittyvät vaatimukset

Artiklat

14. Alueperiaate
15. Suora kuljetus
16. Näyttelyt

IV OSASTO: Alkuperätodisteet

25. Alkuperäselvityksen esittäminen
26. Tuonti osalähetyksinä
27. Poikkeukset alkuperäselvityksen esittämisestä
28. Kumulaatiota koskeva tiedotusmenettely
29. Todistusasiakirjat
30. Alkuperäselvitysten ja todistusasiakirjojen säilyttäminen
31. Poikkeavuudet ja muotovirheet
32. Euroina ilmaistavat määrät

V OSASTO: Hallinnollinen yhteistyö

Artiklat

33. Hallinnolliset edellytykset sopimuksen mukaisten etuuksien soveltamiseksi tuotteisiin
34. Tulliviranomaisten ilmoitus
35. Muut hallinnollisen yhteistyön menetelmät
36. Alkuperäselvitysten tarkastaminen
37. Hankkijan ilmoitusten tarkastaminen
38. Riitojen ratkaiseminen
39. Seuraamukset
40. Vapaa-alueet
41. Poikkeukset

VI OSASTO: Ceuta ja Melilla

Artiklat

42. Erityisedellytykset
43. Erityiset edellytykset

VII OSASTO: Loppumääräykset

Artiklat

44. Alkuperäsääntöjen tarkistaminen ja soveltaminen
45. Liitteet
46. Pöytäkirjan täytäntöönpano
47. Kuljetettavina tai varastossa olevia tavaroita koskevat

Artiklat

- 17. Yleiset edellytykset
- 18. EUR.1-tavaratodistuksen antamismenettely
- 19. Jälkikäteen annetut EUR.1-tavaratodistukset
- 20. EUR.1-tavaratodistuksen kaksoiskappaleen antaminen
- 21. EUR.1-tavaratodistuksen antaminen aikaisemmin annetun tai laaditun alkuperäselvityksen perusteella
- 22. Kauppalaskuilmoituksen laatimisedellytykset
- 23. Valtuutettu viejä
- 24. Alkuperäselvityksen voimassaolo

SISÄLTÖ

LIITTEET

LIITE I: Alkuhuomautukset liitteessä II olevaan luetteloon

LIITE II: Luettelo ei-alkuperäaineisiin sovellettavista valmistuksista tai käsittelyistä, jotka on tehtävä, jotta valmistettu tuote voi saada alkuperäaseman

LIITE II a: Luettelo ei-alkuperäaineisiin sovellettavista valmistuksista tai käsittelyistä, jotka on tehtävä, jotta valmistettu tuote voi saada alkuperäaseman

LIITE III: Tavaratodistuslomake

LIITE IV: Kauppalaskuilmoitus

LIITE V A: Hankkijan ilmoitus tuotteista, joilla on etuuskohteluun oikeuttava alkuperäasema

LIITE V B: Hankkijan ilmoitus tuotteista, joilla ei ole etuuskohteluun oikeuttavaa alkuperäasemaa

LIITE VI: Ilmoituslomake

LIITE VII: Poikkeushakemuslomake

LIITE VIII: Merentakaiset maat ja alueet

LIITE IX: 7 artiklan 4 kohdassa tarkoitettut tuotteet

YHTEINEN JULISTUS Andorran ruhtinaskunnasta

YHTEINEN JULISTUS San Marinon tasavallasta

I OSASTO
YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 artikla

Määritelmät

Tässä pöytäkirjassa tarkoitetaan

- a) 'valmistuksella' kaikenlaista valmistusta tai käsittelyä, mukaan lukien kokoaminen tai erityistoimet;
- b) 'aineksella' kaikkia aineosia, raaka-aineita, komponentteja, osia jne., joita käytetään tuotteen valmistuksessa;
- c) 'tuotteella' tuotettua tuotetta, vaikka se olisi tarkoitettu käytettäväksi myöhemmin toisessa valmistustoimessa;
- d) 'tavaroilla' sekä aineksia että tuotteita;
- e) 'tullausarvolla' tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen VII artiklan soveltamisesta 1994 tehdyn sopimuksen (WTO:n sopimus tullausarvosta) mukaisesti määritettyä arvoa;
- f) 'vapaasti tehtaalla -hinnalla' sellaiselle Euroopan unionin tai Länsi-Afrikan valmistajalle, jonka yrityksessä viimeinen valmistus tai käsittely on tehty, tuotteesta maksettua hintaa, johon sisältyy kaikkien valmistuksessa käytettyjen ainesten arvo ja josta on vähennetty kaikki maksetut sisäiset verot, jotka palautetaan tai voidaan palauttaa tuotettua tuotetta vietäessä;
- g) 'ainesten arvolla' valmistuksessa käytettyjen ei-alkuperäainesten tullausarvoa tuontihetkellä tai, jos sitä ei tiedetä eikä voida vahvistaa, ensimmäistä todennettavissa olevaa aineksista Euroopan unionissa tai Länsi-Afrikassa maksettua hintaa;
- h) 'alkuperäainesten arvolla' tällaisten ainesten arvoa, sellaisena kuin se on soveltuvien osin määriteltynä g alakohdan mukaisesti;
- i) 'lisäarvolla' tuotteiden vapaasti tehtaalla -hintaa, josta on vähennetty sellaisten ainesten tullausarvo, jotka on tuotu kolmannelta maalta Euroopan unioniin, talouskumppanuussopimusta ainakin tilapäisesti soveltaneisiin AKT-maihin tai MMA:ihin; jos tullausarvoa ei tiedetä eikä sitä voida vahvistaa, ensimmäinen todennettavissa oleva aineksista Euroopan unionissa tai Länsi-Afrikassa maksettu hinta otetaan huomioon;
- j) 'ryhmillä' ja 'nimikkeillä' harmonoidun tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmän, jäljempänä tässä pöytäkirjassa 'harmonoitu järjestelmä' tai 'HS' muodostavan nimikkeistön ryhmiä ja nelinumeroisia nimikkeitä;
- k) ilmaisulla 'luokitella' tuotteen tai aineksen luokittelua tiettyyn nimikkeeseen;
- l) 'lähetyksellä' tuotteita, jotka lähetetään yhdeltä viejältä yhdelle vastaanottajalle samanaikaisesti taikka kuljetetaan viejältä vastaanottajalle yhdellä kuljetusasiakirjalla tai, jos tällaista asiakirjaa ei ole, yhdellä kauppalaskulla;
- m) 'alueilla' alueita ja aluevesiä;

- n) 'MMA:illa' liitteessä VIII määriteltyjä merentakaisia maita ja alueita.

II OSASTO

"ALKUPERÄTUOTTEIDEN" MÄÄRITELMÄ

2 artikla

Yleiset edellytykset

1. Euroopan Unionin ja Länsi-Afrikan talouskumppanuussopimuksessa, jäljempänä tässä pöytäkirjassa 'sopimus', Länsi-Afrikan valtioiden alueita pidetään yhtenä alueena, jäljempänä 'Länsi-Afrikka'.
2. Sopimusta sovellettaessa seuraavia tuotteita pidetään Euroopan unionin alkuperätuotteina:
 - a) tämän pöytäkirjan 3 artiklan mukaiset Euroopan unionissa kokonaan tuotetut tuotteet;
 - b) Euroopan unionissa tuotetut tuotteet, jotka sisältävät muita kuin siellä kokonaan tuotettuja aineksia, jos näille aineksille on tehty Euroopan unionissa 4 artiklan mukainen riittävä valmistus tai käsittely.
3. Sopimusta sovellettaessa seuraavia tuotteita pidetään Länsi-Afrikan alkuperätuotteina:
 - a) tämän pöytäkirjan 3 artiklan mukaiset Länsi-Afrikassa kokonaan tuotetut tuotteet;
 - b) Länsi-Afrikassa tuotetut tuotteet, jotka sisältävät muita kuin siellä kokonaan tuotettuja aineksia, jos näille aineksille on tehty Länsi-Afrikassa 4 artiklan mukainen riittävä valmistus tai käsittely.

3 artikla

Kokonaan tuotetut tuotteet

1. Seuraavia pidetään Länsi-Afrikan alueella tai Euroopan unionissa kokonaan tuotettuina tuotteina:
 - a) siellä syntyneet ja kasvatetut elävät eläimet;
 - b) niiden maaperästä tai merenpohjasta louhitut kivennäistuotteet;
 - c) siellä korjatut kasvituotteet;
 - d) siellä kasvatetuista elävistä eläimistä saadut tuotteet;
 - e)
 - i) siellä metsästämyllä tai kalastamalla saadut tuotteet;
 - ii) vesiviljelytuotteet, myös meriviljelytuotteet, jos eläimet on kasvatettu siellä munista, toukista tai kalanpoikasista;
 - f) merikalastustuotteet ja muut merestä saadut tuotteet, jotka Euroopan unionin tai jonkin Länsi-Afrikan valtion alus on pyytänyt aluevesiensä ulkopuolella;
 - g) niiden tehdasaluksilla ainoastaan f alakohdassa tarkoitetuista tuotteista valmistetut tuotteet;
 - h) yksinomaan raaka-aineiden talteenottoon soveltuvat käytetyt tavarat;

- i) siellä suoritetuista valmistustoimista syntyneet jätteet ja romu;
 - j) niiden aluevesien ulkopuolisesta merenpohjasta tai merenpohjan alaisista kerrostumista saadut tuotteet, jos niillä on yksinoikeus hyödyntää tätä merenpohjaa tai sen alaisia kerrostumia;
 - k) yksinomaan a–j alakohdassa tarkoitetuista tuotteista valmistetut tavarat.
2. Edellä 1 kohdan f ja g alakohdassa käytettyjä ilmaisuja ”Euroopan unionin tai jonkin Länsi-Afrikan valtion alus” ja ”niiden tehdasaluksilla” sovelletaan ainoastaan aluksiin ja tehdasaluksiin,
- a) jotka on merkitty tai ilmoitettu jonkin Euroopan unionin jäsenvaltion tai jonkin Länsi-Afrikan valtion alusrekisteriin; ja
 - b) jotka purjehtivat jonkin Euroopan unionin jäsenvaltion tai jonkin Länsi-Afrikan valtion lipun alla; ja
 - c) jotka täyttävät jonkin seuraavista edellytyksistä:
 - i) niistä on vähintään 50 prosenttia Euroopan unionin jäsenvaltioiden tai Länsi-Afrikan valtioiden kansalaisten omistuksessa;
tai
 - ii) ne ovat sellaisten yritysten omistamia,
 - joiden kotipaikka tai päätoimipaikka on jossakin Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai jossakin Länsi-Afrikan valtiossa; ja
 - joista vähintään 50 prosenttia on yhden tai useamman Euroopan unionin jäsenvaltion tai yhden tai useamman Länsi-Afrikan valtion taikka yhden tai useamman näiden valtioiden julkisten elinten tai kansalaisten omistuksessa; ja
 - d) joiden laivaväki täyttää 3 kohdassa määrätty edellytykset.
3. Edellä 3 artiklan 2 kohdan d alakohtaa sovellettaessa laivaväestä on oltava vähintään 10 prosenttia Länsi-Afrikan tai Euroopan unionin kansalaisia. Tulliasioita ja kaupankäynnin helpottamista käsittelevä erityiskomitea tarkastelee tätä prosenttimäärä uudelleen kolmen (3) vuoden välein taikka Euroopan unionin tai Länsi-Afrikan pyynnöstä ottaen huomioon pätevän laivaväen saatavuuden Länsi-Afrikan kansalaisten keskuudessa.
4. Sen estämättä, mitä 2 kohdassa määrätään, jonkin Länsi-Afrikan valtion tai valtioryhmän pyynnöstä kyseisen valtion tai kyseisten valtioiden vuokraamia tai leasing-sopimuksella hankkimia aluksia pidetään sen yksinomaisella talousvyöhykkeellä kalastukseen käytettävänä ”sen aluksina” tai ”niiden aluksina”, jos Euroopan unionin talouden toimijoille on tehty etukäteen tarjous ja tulliasioita ja kaupankäynnin helpottamista käsittelevän erityiskomitean etukäteen määrittelemiä yksityiskohtaisia soveltamissääntöjä noudatetaan. Tulliasioista ja kaupankäynnin helpottamista käsittelevä erityiskomitea varmistaa tässä kohdassa määrättyjen edellytysten noudattamisen.
5. Edellä 2 kohdassa tarkoitettut edellytykset voidaan täyttää eri Länsi-Afrikan valtioissa ja sellaisissa eri talouskumppanuussopimuksia tehneissä valtioissa, joiden kanssa voidaan soveltaa kumulaatiota. Tällaisessa tapauksessa tuotteita pidetään lippuvaltion alkuperätuotteina.

4 artikla

Riittävästi valmistetut tai käsitellyt tuotteet

1. Edellä 2 artiklaa sovellettaessa pidetään tuotteita, jotka eivät ole kokonaan tuotettuja, riittävästi valmistettuina tai käsiteltyinä, jos liitteessä II olevassa luettelossa määrätyt edellytykset täyttyvät.
2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa määrätään, liitteessä II a lueteltuja tuotteita voidaan pitää riittävästi valmistettuina tai käsiteltyinä 2 artiklaa sovellettaessa, jos kyseisessä liitteessä määrätyt edellytykset täyttyvät. Sopimuksen voimaantulon jälkeen liitettä II a sovelletaan viiden (5) vuoden ajan ainoastaan Länsi-Afrikasta tulevaan vientiin, sanotun kuitenkin rajoittamatta 44 artiklan 2 kohdan soveltamista.
3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa edellytyksissä ilmoitetaan kaikkien tämän talouskumppanuussopimuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden osalta valmistus tai käsittely, joka on tehtävä valmistuksessa käytetyille ei-alkuperäaineiksi, ja niitä sovelletaan ainoastaan tällaisiin aineksiin. Jos siis tuotetta, joka on saanut alkuperäaseman, koska se täyttää jossakin samaa tuotetta koskevassa luettelossa määrätyt edellytykset, käytetään toisen tuotteen valmistuksessa, siihen ei sovelleta sitä tuotetta koskevia edellytyksiä, jonka valmistuksessa sitä on käytetty, eikä sen valmistuksessa mahdollisesti käytettyjä ei-alkuperäaineita oteta huomioon.
4. Sen estämättä, mitä 1 ja 2 kohdassa määrätään, ei-alkuperäaineita, joita liitteessä II ja liitteessä II a määrättyjen edellytysten mukaan ei saisi käyttää tietyn tuotteen valmistuksessa, saa kuitenkin käyttää, jos
 - a) niiden kokonaisarvo on enintään 10 prosenttia vapaasti tehtaalla -hinnasta Euroopan unionin tuotteiden osalta ja enintään 15 prosenttia vapaasti tehtaalla -hinnasta Länsi-Afrikan tuotteiden osalta;
 - b) tätä kohtaa sovellettaessa ei ylitetä mitään niistä prosenttimääristä, jotka luettelossa annetaan ei-alkuperäainesten enimmäisarvoksi.
5. Edellä 4 kohdan määräyksiä ei sovelleta tuotteisiin, jotka kuuluvat harmonoidun järjestelmän 50–63 ryhmään.
6. Edellä 1–5 kohdan määräyksiä sovelletaan, jollei 5 artiklassa toisin määrätä.

5 artikla

Riittämätön valmistus tai käsittely

1. Seuraavat valmistus- tai käsittelytoimet katsotaan riittämättömiksi antamaan alkuperäaseman riippumatta siitä, ovatko 4 artiklan vaatimukset täyttyneet vai eivät:
 - a) toimenpiteet tuotteiden kunnon säilymisen varmistamiseksi kuljetuksen ja varastoinnin aikana;
 - b) pelkkä pölyn poisto, seulonta, lajittelu, laatuluokittelu, yhteensovitus (myös tavaroiden järjestäminen sarjoiksi), pesu, puhdistus, maalaus, kiillotus, paloittelu;
 - c) oksidin, öljyn, maalin tai muun peiteaineen poistaminen;
 - d) i) uudelleen pakkaaminen ja kollien jakaminen ja yhdistäminen;

- ii) pelkkä pullotus, pussitus, tölkkeihin, koteloihin tai rasioihin pakkaaminen, kartongille, levyille tai laudoille ja niin edelleen kiinnittäminen ja kaikki muut yksinkertaiset pakkaustoimenpiteet;
 - e) merkkien, nimilappujen tai muiden vastaavanlaisten tunnusten kiinnittäminen tuotteisiin tai niiden pakkauksiin;
 - f) erilaistenkin tuotteiden yksinkertainen sekoittaminen; sokerin sekoittaminen muiden aineiden kanssa;
 - g) osien pelkkä yhdistäminen kokonaiseksi tuotteeksi;
 - h) pelkkä tuotteiden purkaminen osiin;
 - i) tekstiilien silitys tai prässäys;
 - j) viljan ja riisin esikuorinta, hiominen osittain tai kokonaan, kiillotus ja lasitus;
 - k) sokerin värjäys tai maustaminen tai sokeripalojen muodostus; kidesokerin hienontaminen osittain tai kokonaan;
 - l) hedelmien, pähkinöiden ja vihannesten kuoriminen ja kivien poisto;
 - m) teroitus, yksinkertainen hiominen tai yksinkertainen leikkaaminen;
 - n) kahden tai useamman a–m alakohdassa tarkoitetun toimenpiteen toteuttaminen yhdessä;
 - o) eläinten teurastus.
2. Kaikki tietyllä tuotteella joko Euroopan unionissa tai Länsi-Afrikassa toteutetut toimenpiteet on otettava kokonaisuutena huomioon määritettäessä, pidetäänkö tälle tuotteelle suoritettua valmistusta tai käsittelyä 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla riittämättömänä.

6 artikla

Tullitta Euroopan unioniin tuotavien aineiden valmistus tai käsittely

1. Alkuperäaineita, joita voidaan tuoda Euroopan unioniin tullitta yhteisen tullitariffin¹ mukaista suosituimmuustullijärjestelmän sopimustulla soveltaen, pidetään Länsi-Afrikan valtion alkuperäaineina, jos niitä on käytetty kyseisessä valtiossa tuotetun tuotteen valmistuksessa ja niille siellä tehty valmistus tai käsittely ylittää 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun valmistuksen tai käsittelyn, sanotun kuitenkin rajoittamatta 2 artiklan määräysten soveltamista.
2. EUR.1-tavaratodistuksissa (7 kohta) tai 1 kohdassa tarkoitetuissa tai kauppalaskuilmoituksissa on oltava jokin seuraavista maininnoista:
 - ”Application of art. 6.1 of Protocol 1 to the WA-EU EPA”;
 - ”Application de l’art. 6.1 du protocole n° 1 de l’APE AO-UE”;
 - ”Aplicação do artigo 6.1 do Protocolo 1 do APE AO-UE”.
3. Euroopan unioni antaa tulliasioita ja kaupankäynnin helpottamista käsittelevälle erityiskomitealle joka vuosi tiedoksi luettelon aineista, joihin tämän artiklan määräyksiä sovelletaan. Tämän tiedoksiannon jälkeen Euroopan komissio julkaisee

¹ Ks. tariffi- ja tilastonomikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista annettu neuvoston asetus (EY) N:o 2658/87, sitä muuttavat tekstit ja muut siihen liittyvät tekstit.

luettelon *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* (C-sarja) ja Länsi-Afrikan valtiot julkaisevat sen omia menettelyjään noudattaen.

4. Tässä artiklassa määrättyä kumulaatiota ei sovelleta aineksiin, joihin Euroopan unioniin tuotaessa sovelletaan polkumyynti- tai tasoitustulleja, kun ne tulevat maasta, jossa kyseisiä tullee kannetaan.

7 artikla

Alkuperäkumulaatio

1. Osapuolen, talouskumppanuussopimusta ainakin tilapäisesti soveltaneiden muiden AKT-valtioiden, Etelä-Afrikan tasavallan tai MMA:iden alkuperäaineiksi pidetään toisen osapuolen alkuperäaineiksina, jos niitä on käytetty toisessa osapuolella tuotetun tuotteen valmistuksessa ja niille siellä tehty valmistus tai käsittely ylittää 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut toimet, sanotun kuitenkin rajoittamatta 2 artiklan määräysten soveltamista.

Jos asianomaisessa osapuolella tehty valmistus tai käsittely ei ylitä 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja toimia, tuotettua tuotetta pidetään kyseisen osapuolen alkuperätuotteena ainoastaan, jos siellä syntynyt arvonlisäys on suurempi kuin käytettyjen, jonkin muun maan tai alueen alkuperäainesten arvo. Muussa tapauksessa tuotettua tuotetta pidetään sen maan tai alueen alkuperätuotteena, jossa valmiin tuotteen valmistuksessa käytettyjen alkuperäainesten arvo on korkein.

Muiden talouskumppanuussopimusta ainakin tilapäisesti soveltaneiden AKT-valtioiden ja MMA:iden alkuperäainesten alkuperä määritetään Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välisten etuuskohtelusopimusten alkuperäsääntöjen ja 28 artiklan määräysten mukaisesti.

2. Osapuolella, talouskumppanuussopimusta ainakin tilapäisesti soveltaneissa muissa AKT-valtioissa tai MMA:issa tehtyä valmistusta tai käsittelyä pidetään toisessa osapuolella tehtynä, jos aineksille myöhemmin tehty valmistus tai käsittely ylittää 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut toimet, sanotun kuitenkin rajoittamatta 2 artiklan määräysten soveltamista.

Jos osapuolella tehty valmistus tai käsittely ei ylitä 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja toimia, tuotettua tuotetta pidetään kyseisen osapuolen alkuperätuotteena ainoastaan, jos siellä syntynyt arvonlisäys on suurempi kuin käytettyjen, jonkin muun maan tai alueen alkuperäainesten arvo. Muussa tapauksessa tuotettua tuotetta pidetään sen maan tai alueen alkuperätuotteena, jossa valmiin tuotteen valmistuksessa käytettyjen alkuperäainesten arvo on korkein.

Valmiin tuotteen alkuperä määritetään tämän pöytäkirjan alkuperäsääntöjen ja 28 artiklan määräysten mukaisesti.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa säädettyä kumulaatiota voidaan soveltaa talouskumppanuussopimusta ainakin tilapäisesti soveltaneisiin muihin AKT-valtioihin ja MMA:ihin, jos
 - a) määräosapuoli ja kaikki alkuperän hankkimiseen osallistuneet maat tai alueet ovat tehneet sopimuksen tai vahvistaneet järjestelyn hallinnollisesta yhteistyöstä, jolla varmistetaan tämän artiklan moitteeton soveltaminen ja jossa viitataan asianmukaisten alkuperäselvitysten käyttöön;

- b) Länsi-Afrikka ja Euroopan unioni toimittavat toisilleen Euroopan komission ja ECOWAS-komitean välityksellä tiedot tässä artiklassa tarkoitetuista muiden maiden tai alueiden kanssa tekemistään hallinnollista yhteistyötä koskevista sopimuksista. Euroopan komissio julkaisee *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* (C-sarja) ja Länsi-Afrikan valtiot julkaisevat omien menettelyjensä mukaisesti päivämäärän, josta alkaen tämän artiklan mukaista kumulaatiota voidaan soveltaa niiden tässä artiklassa mainittujen valtioiden tai alueiden osalta, jotka ovat täyttäneet tarvittavat vaatimukset.
4. Tässä artiklassa määrättyä kumulaatiota voidaan soveltaa liitteen IX tuotteisiin vasta 1 päivän lokakuuta 2015 jälkeen, jos näiden tuotteiden tuottamisessa käytetyt ainekset ovat alkuperätuotteita tai jos valmistus tai käsittely tehdään talouskumppanuussopimusta ainakin tilapäisesti soveltaneessa muussa AKT-valtiossa.
5. Tässä artiklassa säädettyä kumulaatiota ei sovelleta aineksiin, jotka
- a) kuuluvat harmonoidun järjestelmän nimikkeeseen 1604 tai 1605 ja jotka ovat talouskumppanuussopimuksen allekirjoittaneiden Tyynenmeren valtioiden alkuperätuotteita Euroopan yhteisön ja Tyynenmeren valtioiden välisen väliaikaisen kumppanuussopimuksen² II pöytäkirjan 6 artiklan 6 kohdan mukaisesti;
- b) kuuluvat harmonoidun järjestelmän nimikkeeseen 1604 tai 1605 ja jotka ovat talouskumppanuussopimuksen allekirjoittaneiden Tyynenmeren valtioiden alkuperätuotteita kaikkien tulevien Euroopan yhteisön ja Tyynenmeren valtioiden välisen kattavan talouskumppanuussopimuksen määräysten mukaisesti;
- c) ovat Etelä-Afrikan alkuperätuotteita, joita ei voi tuoda suoraan Euroopan unioniin tulleita ja kiintiöttä.
6. Euroopan unioni antaa tulliasioita ja kaupankäynnin helpottamista käsittelevälle erityiskomitealle joka vuosi tiedoksi luettelon tämän artiklan 5 kohdan c alakohdassa tarkoitetuista aineksista. Tämän tiedoksiannon jälkeen Euroopan komissio julkaisee luettelon *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* (C-sarja) ja Länsi-Afrikan valtiot julkaisevat sen omia menettelyjään noudattaen.

8 artikla

Kumulaatio sellaisten maiden kanssa, jotka saavat harjoittaa tuontia Euroopan unionin markkinoille tullitta ja kiintiöttä

1. Rajoittamatta 2 artiklan määräysten soveltamista maiden ja alueiden alkuperäaineiksi,
- a) joihin sovelletaan Euroopan unionin yleiseen tullietuusjärjestelmään (GSP) sisältyvää vähiten kehittyneitä maita koskevaa erityistä menettelyä,
- b) jotka voidaan tuoda Euroopan unionin markkinoille tullitta ja kiintiöttä yleisen tullietuusjärjestelmän yleisten määräysten mukaisesti,
- pidetään Länsi-Afrikan valtion alkuperäaineiksina, jos niitä on käytetty kyseisessä maassa tuotetun tuotteen valmistuksessa.

² Neuvoston päätös 2009/729/EY, tehty 13 päivänä heinäkuuta 2009.

Näiden ainesten ei tarvitse olla riittävästi valmistettuja tai käsiteltyjä, jos niille tehty valmistus tai käsittely ylittää 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut toimet. Jos niissä on myös ei-alkuperäaineita, kaikille tuotteille, joihin on sisällytetty tällaisia aineita, on oltava tehty riittävä valmistus tai käsittely 4 artiklan mukaisesti, jotta niitä voidaan pitää Länsi-Afrikan alkuperäaineina.

- 1.2. Muiden asianomaisten maiden tai alueiden aineiden alkuperä määritetään Euroopan unionin yleisessä tullietuusjärjestelmässä sovellettavien alkuperäsääntöjen ja 28 artiklan määräysten mukaisesti.
- 1.3. Tässä kohdassa säädettyä kumulaatiota ei sovelleta aineisiin,
 - a) joihin unioniin tuotaessa sovelletaan polkumyynti- tai tasoitustulleja, kun ne tulevat maasta, joihin kyseisiä tuotteita sovelletaan;
 - b) jotka kuuluvat harmonoidun järjestelmän alanimikkeisiin 3302.10–3501.10;
 - c) jotka sisältyvät harmonoidun järjestelmän 3 ryhmän tonnikalatutuotteisiin, joihin sovelletaan Euroopan unionin yleistä tullietuusjärjestelmää;
 - d) joiden etuustullit on kumottu (graduaatio) tai niiden myöntäminen on keskeytetty (suojalauseke) Euroopan unionin yleisen tullietuusjärjestelmän mukaisesti.
2. Jonkin Länsi-Afrikan valtion ilmoituksesta tullittoman ja kiintiöttömän pääsyn Euroopan unionin markkinoille takaavan sopimuksen tai järjestelyn soveltamisalaan kuuluvan maan tai alueen alkuperäaineita pidetään 2.1, 2.2 ja 5 kohdan määräyksiä noudattaen Länsi-Afrikan valtion alkuperäaineina, sanotun kuitenkin rajoittamatta 2 artiklan määräysten soveltamista. Kyseisen Länsi-Afrikan valtion on toimitettava asiaa koskeva ilmoitus Euroopan unionille Euroopan komission välityksellä. Kumulaatiota sovelletaan, jos myöntämisedellytykset täyttyvät edelleen. Asianomaisten aineiden ei tarvitse olla riittävästi valmistettuja tai käsiteltyjä, jos niille tehty valmistus tai käsittely ylittää 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut toimet.
- 2.1. Muiden asianomaisten maiden tai alueiden aineiden alkuperä määritetään Euroopan unionin ja näiden maiden ja alueiden välillä tehdyn sopimuksen tai järjestelyn ja 28 artiklan määräysten mukaisesti.
- 2.2. Tässä kohdassa säädettyä kumulaatiota ei sovelleta aineisiin,
 - a) jotka kuuluvat harmonoidun järjestelmän 1–24 ryhmään tai jotka mainitaan vuonna 1994 tehdyn GATT/WTO-sopimuksen maataloussopimuksen liitteessä 1 olevan 1 kohdan ii alakohdan tuoteluettelossa;
 - b) joihin unioniin tuotaessa sovelletaan polkumyynti- tai tasoitustulleja, kun ne tulevat maasta, jossa kyseisiä tuotteita kannetaan;
 - c) joihin sovelletaan Euroopan unionin ja jonkin kolmannen maan välillä tehdyn vapaakauppasopimuksen mukaisesti kauppa- ja suojatoimenpiteitä tai muita toimenpiteitä, joilla estetään tällaisten tuotteiden tulliton ja kiintiötön pääsy Euroopan unionin markkinoille.
3. Euroopan unioni antaa tulliasioita ja kaupankäynnin helpottamista käsittelevälle erityiskomitealle joka vuosi tiedoksi luettelon aineista ja maista, joihin 1 kohdan määräyksiä sovelletaan. Tämän jälkeen Euroopan komissio julkaisee luettelon *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* (C-sarja) ja Länsi-Afrikan valtiot julkaisevat sen omia menettelyjään noudattaen. Länsi-Afrikka ilmoittaa joka vuosi tulliasioita ja

kaupankäynnin helpottamista käsittelevälle erityiskomitealle ainekset, joihin 1 ja 2 kohdassa määrättyä kumulaatiota sovelletaan.

4. EUR.1-tavaratodistuksissa (7 kohta) tai 1 ja 2 kohdan mukaisesti annetuissa kauppalakulmoituksissa on oltava jokin seuraavista maininnoista:
 - ”Application of art. 8.1 or 8.2 of Protocol 1 to the WA-EU EPA”;
 - ”Application de l’art. 8.1 ou 8.2 du Protocole n° 1 de l’APE AO-UE”;
 - ”Aplicação do artigo 8.1 ou 8.2 do Protocolo do APE AO-EU”.
5. Tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa määrättyä kumulaatiota voidaan soveltaa seuraavin edellytyksin:
 - a) kaikki alkuperän hankkimiseen osallistuneet maat ovat tehneet sopimuksen tai vahvistaneet järjestelyn hallinnollisesta yhteistyöstä, jolla varmistetaan tämän artiklan moitteeton soveltaminen ja jossa viitataan asianmukaisten alkuperäselvitysten käyttöön;
 - b) kyseessä oleva(t) Länsi-Afrikan valtio(t) toimittaa (toimittavat) Euroopan unionille Euroopan komission välityksellä tiedot tässä artiklassa tarkoitettujen muiden maiden tai alueiden kanssa tehdyistä hallinnollista yhteistyötä koskevista sopimuksista. Komissio julkaisee *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* (C-sarja) päivämäärän, josta alkaen tässä artiklassa määrättyä kumulaatiota voidaan soveltaa tarvittavat edellytykset täyttäneiden tässä artiklassa mainittujen maiden tai alueiden kanssa.

9 artikla

Kelpuuttamisen yksikkö

1. Kelpuuttamisen yksikkö tämän pöytäkirjan määräyksiä sovellettaessa on se tuote, jota pidetään perusyksikkönä määritettäessä nimike harmonoidun järjestelmän nimikkeistön mukaan.

Tästä seuraa, että

 - a) kun tavararyhmästä tai -yhdistelmästä koostuva tuote luokitellaan harmonoidun järjestelmän mukaan yhteen ainoaan nimikkeeseen, tämä kokonaisuus muodostaa kelpuuttamisen yksikön;
 - b) kun lähetys koostuu useasta samanlaisesta tuotteesta, jotka luokitellaan samaan harmonoidun järjestelmän nimikkeeseen, tämän pöytäkirjan määräyksiä sovelletaan kuhunkin tuotteeseen erikseen.
2. Jos harmonoidun järjestelmän 5 yleisen tulkintasäännön mukaan pakkausta pidetään tuotteeseen kuuluvana luokiteltaessa, sitä on pidettävä tuotteeseen kuuluvana myös alkuperää määritettäessä.

10 artikla

Tarvikkeet, varaosat ja työkalut

Tarvikkeiden, varaosien ja työkalujen, jotka toimitetaan yhdessä laitteiston, koneen, laitteen tai ajoneuvon kanssa, jotka kuuluvat tavanomaisena varustuksena tähän laitteistoon, koneeseen, laitteeseen tai ajoneuvoon ja jotka sisältyvät sen hintaan taikka joita ei laskuteta

erikseen, katsotaan muodostavan kyseisen laitteiston, koneen, laitteen tai ajoneuvon kanssa yhden kokonaisuuden.

11 artikla

Erilaisten tavaroiden sarjat

Harmonoidun järjestelmän 3 yleisen tulkintasäännön mukaisia sarjoja pidetään alkuperätuotteina, jos kaikki sarjaan kuuluvat tuotteet ovat alkuperä tuotteita. Jos sarja koostuu sekä alkuperä tuotteista että ei-alkuperä tuotteista, sitä on kuitenkin kokonaisuutena pidettävä alkuperä tuotteena, jos ei-alkuperä tuotteiden arvo on enintään 15 prosenttia sarjan vapaasti tehtaalla -hinnasta.

12 artikla

Neutraalit tekijät

Määritettäessä, onko tuote alkuperä tuote, ei ole tarpeen todeta seuraavien tuotteen valmistuksessa käytettyjen tuotteiden alkuperää:

- a) energia ja polttoaineet;
- b) laitokset ja laitteistot;
- c) koneet ja työkalut;
- d) tavarat, jotka eivät sisälly ja joiden ei ole tarkoitus sisältyä tuotteen lopulliseen koostumukseen.

13 artikla

Kirjanpidollinen erottelu

1. Jos keskenään korvattavissa olevien alkuperä- ja ei-alkuperä aineiden erillisvarastointi aiheuttaa huomattavia kustannuksia tai merkittäviä vaikeuksia, tulliviranomaiset voivat asianomaisten kirjallisesta pyynnöstä antaa luvan käyttää niin kutsuttua ”kirjanpidollisen erottelun” menetelmää, jäljempänä ’menetelmä’, kyseisten varastojen hallinnoimiseksi.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua menetelmää sovelletaan myös harmonoidun järjestelmän 1701 12, 1701 13 ja 1701 14 lisättyä maku- tai väriainetta sisältämättömään alkuperä- ja ei-alkuperä aineeseen, joka on fyysisesti yhdistetty tai sekoitettu jossakin Länsi-Afrikan valtiossa tai Euroopan unionissa ennen sen viemistä Euroopan unioniin tai Länsi-Afrikan valtioihin.
3. Menetelmällä varmistetaan, että sellaisten tuotettujen tuotteiden määrä, joita voidaan pitää Länsi-Afrikan valtioiden tai Euroopan unionin alkuperä tuotteena, on jatkuvasti sama kuin määrä, joka olisi saavutettu, jos varastot olisivat olleet fyysisesti erillään.
4. Tulliviranomaiset voivat myöntää 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun luvan asianmukaisina pitämillään edellytyksillä.
5. Menetelmää on sovellettava, ja sen soveltaminen dokumentoitava siinä maassa sovellettavien yleisesti hyväksyttyjen kirjanpitoperiaatteiden mukaisesti, jossa tuote valmistetaan.
6. Menetelmän käyttöön luvan saanut voi tapauksen mukaan laatia tai hakea alkuperä selvityksiä tuotemäärälle, jonka voidaan katsoa muodostuvan

alkuperä tuotteista. Luvan saaneen on tulliviranomaisten pyynnöstä annettava selvitys siitä, kuinka määriä on hallinnoitu.

7. Tulliviranomaiset valvovat luvan käyttöä ja voivat milloin tahansa peruuttaa sen, jos luvan saanut käyttää sitä sääntöjenvastaisesti tai ei täytä jotain muuta tässä pöytäkirjassa vahvistettua edellytystä.
8. Edellä 1 ja 2 kohtaa sovellettaessa ”keskenään korvattavissa olevilla aineksilla” ja ”keskenään korvattavissa olevilla tuotteilla” tarkoitetaan saman lajin ja saman kauppalaadun aineksia ja tuotteita, joiden tekniset ja fyysiset ominaisuudet ovat samat ja joita ei voida erottaa toisistaan niiden alkuperän määrittämiseksi.

III OSASTO

ALUEESEEN LIITTYVÄT VAATIMUKSET

14 artikla

Alueperiaate

1. Edellä II osastossa alkuperäaseman saamiselle määrättyjen edellytysten on täytyttävä keskeytyksittä Länsi-Afrikan valtioissa tai Euroopan unionissa, jollei 6, 7 ja 8 artiklasta muuta johdu.
2. Jos Länsi-Afrikasta tai Euroopan unionista johonkin muuhun maahan viedyt alkuperä tuotteet palautetaan, niitä on, jollei 6, 7 ja 8 artiklasta muuta johdu, pidettävä ei-alkuperä tuotteina, jollei tulliviranomaisia tyydyttävällä tavalla voida osoittaa, että
 - a) palautetut tavarat ovat samat kuin viedyt tavarat; ja
 - b) niille ei ole tehty kyseisessä maassa tai viennin aikana muita kuin niiden kunnon säilyttämiseksi tarvittavia toimia.
3. Euroopan unionin tai Länsi-Afrikan ulkopuolella tehty valmistus tai käsittely Euroopan unionista tai Länsi-Afrikasta viedyille ja niihin jälleentuoduille aineksille ei vaikuta alkuperäaseman saamiseen II osastossa määrättyillä edellytyksillä, jos
 - a) kyseiset tuotteet ovat Euroopan unionissa tai Länsi-Afrikassa kokonaan tuotettuja tai niille on ennen niiden vientiä tehty valmistus tai käsittely, joka ylittää 5 artiklassa tarkoitetut toimet; ja
 - b) tulliviranomaisia tyydyttävällä tavalla voidaan osoittaa, että
 - i) Euroopan unionin tai Länsi-Afrikan ulkopuolella tehty valmistus tai käsittely on tapahtunut ulkoisen jalostuksen menettelyssä tai muussa samankaltaisessa menettelyssä;
 - ii) jälleentuodut tavarat on saatu vietyjä tuotteita valmistamalla tai käsittelemällä; ja
 - iii) Länsi-Afrikan tai Euroopan unionin ulkopuolella syntyneet kokonaiskustannukset, joihin sisältyvät niihin lisättyjen ainesten arvo, on enintään 10 prosenttia valmiin tuotteen, jolle alkuperäasemaa vaaditaan, vapaasti tehtaalla -hinnasta.
4. Edellä 3 artiklan edellytykset täyttävien tavaroiden Länsi-Afrikan tai Euroopan unionin ulkopuolella syntyneet kokonaiskustannukset, mukaan lukien niihin lisättyjen ainesten arvo, katsotaan alkuperä ainesten kustannuksiksi. Tavaroiden alkuperä määritetään liitteen II sääntöjen mukaisesti kumuloimalla käytettyjen ei-

alkuperäaineisten kokonaisarvo Euroopan unionin ja Länsi-Afrikan sisä- ja ulkopuolella.

5. Edellä 3 ja 4 kohtaa ei sovelleta tuotteisiin, joita voidaan pitää riittävästi valmistettuina tai käsiteltyinä vain silloin, kun 4 artiklan 4 kohdassa määrättyä yleistä poikkeamaa sovelletaan.
6. Edellä 3 ja 4 kohtaa ei sovelleta harmonoidun järjestelmän 50–63 ryhmän tuotteisiin.

15 artikla

Suora kuljetus

1. Sopimuksen mukaista etuuskohdelua sovelletaan ainoastaan tämän pöytäkirjan vaatimukset täyttäviin tuotteisiin, jotka kuljetetaan suoraan Länsi-Afrikan ja Euroopan unionin välillä tai sellaisten 6, 7 ja 8 artiklassa tarkoitettujen muiden maiden alueiden kautta, joihin voidaan soveltaa kumulaatiota. Yhden lähetyksen muodostavat tuotteet voidaan kuitenkin kuljettaa muiden alueiden kautta, tarvittaessa uudelleenlastaten tai väliaikaisesti varastoiden näillä alueilla, jos tuotteet pysyvät kauttakuljetus- tai varastointimaan tulliviranomaisten valvonnassa eikä niille suoriteta muita toimenpiteitä kuin purkaminen tai uudelleenlastaus tai niiden kunnan säilyttämiseksi tarvittavat toimenpiteet.

Alkuperä tuotteet voidaan kuljettaa putkijohdoissa muiden kuin Länsi-Afrikan tai Euroopan unionin alueiden kautta.

2. Edellä 1 kohdassa määrättyjen edellytysten täyttyminen osoitetaan tuojamaan tulliviranomaisille esittämällä
 - a) yksi ainoa kuljetusasiakirja, jolla tavarat on kuljetettu viejämäasta kauttakuljetusmaan kautta;
 - b) kauttakuljetusmaan tulliviranomaisten antama todistus, jossa
 - i) on tarkka kuvaus tuotteista;
 - ii) ilmoitetaan tuotteiden purkamisen ja uudelleenlastauksen päivämäärät ja tarvittaessa käytettyjen alusten tai muiden kuljetusvälineiden nimet; sekä
 - iii) vahvistetaan ne olosuhteet, joissa tavaroita on pidetty kauttakuljetusmaassa; tai
 - c) jos edellä mainittuja ei ole, muita asian kannalta olennaisia asiakirjoja.

16 artikla

Näyttelyt

1. Alkuperä tuotteille, jotka on lähetetty näyttelyyn, joka pidetään muussa maassa tai muulla alueella kuin joita 6, 7 ja 8 artiklassa tarkoitetaan ja joihin voidaan soveltaa kumulaatiota, ja jotka myydään näyttelyn jälkeen Euroopan unioniin tai Länsi-Afrikkaan tuotaviksi, myönnetään tuonnissa sopimuksen määräysten mukaiset etuudet, jos tulliviranomaisia tyydyttävällä tavalla osoitetaan, että
 - a) viejä on lähettänyt nämä tuotteet Länsi-Afrikasta tai Euroopan unionista maahan, jossa näyttely pidetään, ja pitänyt niitä siellä näytteillä;
 - b) kyseinen viejä on myynyt tai muutoin luovuttanut tuotteet Länsi-Afrikassa tai Euroopan unionissa olevalle vastaanottajalle;

- c) tuotteet on lähetetty näyttelyn aikana tai välittömästi sen jälkeen siinä tilassa, jossa ne lähetettiin näyttelyä varten; ja
 - d) sen jälkeen kun tuotteet on lähetetty näyttelyyn, niitä ei ole käytetty muihin tarkoituksiin kuin tässä näyttelyssä esittelyyn.
2. Alkuperäselvitys on annettava tai laadittava IV osaston määräysten mukaisesti ja esitettävä tavanomaisella tavalla tuojamaan tulliviranomaisille. Siinä on ilmoitettava näyttelyn nimi ja osoite. Tarvittaessa voidaan vaatia kirjallinen lisäselvitys olosuhteista, joissa tuotteita on pidetty näytteillä.
3. Edellä 1 kohtaa sovelletaan kaikkiin kaupan, teollisuuden, maatalouden ja käsiteollisuuden näyttelyihin, messuihin tai niiden kaltaisiin julkisiin esittelytilaisuuksiin, joita ei ole järjestetty yksityisiin tarkoituksiin kaupoissa tai liiketiloissa ulkomaisten tuotteiden myymiseksi, ja joiden aikana tuotteet pysyvät tullivalvonnassa.

IV OSASTO

ALKUPERÄSELVITYS

17 artikla

Yleiset edellytykset

1. Länsi-Afrikan alkuperätuotteet saavat Euroopan unioniin tuotaessa ja Euroopan unionin alkuperätuotteet saavat Länsi-Afrikkaan tuotaessa sopimuksen määräysten mukaiset etuudet, jos niistä esitetään joko
- a) liitteessä III olevan mallin mukainen EUR.1-tavaratodistus; tai
 - b) 22 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ilmoitus, jäljempänä 'kauppalaskuilmotus', jonka viejä antaa kauppalaskussa, lähetysluettelossa tai muussa sellaisessa kaupallisessa asiakirjassa, jossa tuotteiden kuvaus on riittävän yksityiskohtainen niiden tunnistamiseksi; kauppalaskuilmotuksen teksti on liitteessä IV.
2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa määrätään, tämän pöytäkirjan mukaiset alkuperätuotteet saavat 27 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa sopimuksen mukaiset etuudet ilman, että on tarpeen esittää mitään edellä tarkoitetuista asiakirjoista.
3. Tämän osaston määräysten soveltamiseksi viejät pyrkivät käyttämään sekä Länsi-Afrikalle että Euroopan unionille yhteistä kieltä.

18 artikla

EUR.1-tavaratodistuksen antamismenettely

1. Viejään tulliviranomaiset antavat EUR.1-tavaratodistuksen viejän tai tämän valtuuttaman edustajan viejän vastuulla tekemästä kirjallisesta hakemuksesta.
2. Tätä varten viejä tai tämän valtuuttama edustaja täyttää liitteessä III olevien mallien mukaiset EUR.1-tavaratodistuksen ja hakemuslomakkeen. Nämä lomakkeet täytetään tämän pöytäkirjan määräysten mukaisesti. Jos lomakkeet täytetään käsin, ne on täytettävä musteella painokirjaimin. Tuotteiden kuvaus on merkittävä sille varattuun kohtaan jättämättä väliin tyhjiä rivejä. Jos kohtaa ei täytetä kokonaan,

kuvauksen viimeisen rivin alle on vedettävä vaakasuora viiva ja täyttämätön tila on suljettava viivalla.

3. EUR.1-tavaratodistusta hakevan viejän on oltava valmis esittämään milloin tahansa sen viejään tulliviranomaisten pyynnöstä, jossa EUR.1-tavaratodistus annetaan, kaikki tarvittavat asiakirjat, joilla todistetaan tuotteiden alkuperäasema sekä tämän pöytäkirjan muiden vaatimusten täyttyminen.
4. Euroopan unionin jäsenvaltion tai Länsi-Afrikan valtion tulliviranomaiset antavat EUR.1-tavaratodistuksen, jos kyseisiä tuotteita voidaan pitää Euroopan unionin, Länsi-Afrikan tai jonkin muun 6, 7 ja 8 artiklassa tarkoitetun maan tai alueen alkuperätuotteina ja jos ne täyttävät tämän pöytäkirjan muut vaatimukset.
5. Tavaratodistuksen antavien tulliviranomaisten on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet tuotteiden alkuperäaseman ja tämän pöytäkirjan muiden vaatimusten täyttyminen tarkastamiseksi. Tätä varten niillä on oikeus vaatia todistusaineistoa ja tarkastaa viejän tilejä tai tehdä muita tarpeelliseksi katsomiaan tarkastuksia. Tavaratodistuksen antavien tulliviranomaisten on valvottava myös, että 2 kohdassa tarkoitetut lomakkeet täytetään asianmukaisesti. Ne tarkastavat erityisesti, että tuotekuvaukselle varattu kohta on täytetty siten, että siihen on mahdollonta tehdä vilpillisiä lisäyksiä.
6. EUR.1-tavaratodistuksen antamispäivä merkitään tavaratodistuksen 11 kohtaan.
7. Tulliviranomaiset antavat EUR.1-tavaratodistuksen, ja se annetaan viejän käyttöön heti, kun vienti on tosiasiallisesti tapahtunut tai varmistunut.

19 artikla

Jälkikäteen annetut EUR.1-tavaratodistukset

1. Sen estämättä, mitä 18 artiklan 7 kohdassa määrätään, EUR.1-tavaratodistus voidaan poikkeuksellisesti antaa siihen merkittyjen tuotteiden viennin jälkeen, jos
 - a) sitä ei ole annettu vientihetkellä erehdyksen, tahattomien laiminlyöntien tai erityisolosuhteiden vuoksi; tai
 - b) tulliviranomaisia tyydyttävällä tavalla osoitetaan, että EUR.1-tavaratodistus on annettu, mutta sitä ei ole tuonnissa hyväksytty teknisistä syistä.
2. Sovellettaessa 1 kohdan määräyksiä viejän on ilmoitettava hakemuksessaan EUR.1-tavaratodistukseen merkittyjen tuotteiden vientipaikka ja -päivä sekä perusteet pyynnölleen.
3. Tulliviranomaiset voivat antaa EUR.1-tavaratodistuksen jälkikäteen vasta todettuaan viejän hakemuksessa annettujen tietojen olevan vastaavien asiakirjojen mukaisia.
4. Jälkikäteen annettuihin EUR.1-tavaratodistuksiin on tehtävä jokin seuraavista merkinnöistä:

”ISSUED RETROSPECTIVELY”

”DELIVRE A POSTERIORI”

”EMITIDO A POSTERIORI”.
5. Edellä 4 kohdassa tarkoitettu merkintä tehdään EUR.1-tavaratodistuksen kohtaan ”huomautuksia”.

20 artikla

EUR.1-tavaratodistuksen kaksoiskappaleen antaminen

1. Jos EUR.1-tavaratodistus varastetaan tai se katoaa tai tuhoutuu, viejä voi pyytää todistuksen antaneilta tulliviranomaisilta kaksoiskappaleen, joka laaditaan niiden hallussa olevien vientiasiakirjojen perusteella.
2. Näin annettuun kaksoiskappaleeseen on tehtävä jokin seuraavista merkinnöistä:
”DUPLICATE”
”DUPLICATA”
”SEGUNDA VIA”.
3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettu merkintä tehdään EUR.1-tavaratodistuksen kaksoiskappaleen kohtaan ”huomautuksia”.
4. Kaksoiskappale, johon on merkittävä alkuperäisen EUR.1-tavaratodistuksen antopäivämäärä, on voimassa kyseisestä päivästä alkaen.

21 artikla

EUR.1-tavaratodistuksen antaminen aikaisemmin annetun tai laaditun alkuperäselvityksen perusteella

Kun alkuperä tuotteet asetetaan Länsi-Afrikan valtiossa tai Euroopan unionissa tullitoimipaikan valvontaan, alkuperäinen alkuperäselvitys voidaan korvata yhdellä tai useammalla EUR.1-tavaratodistuksella kaikkien näiden tuotteiden tai niistä osan lähettämiseksi muualle Länsi-Afrikkaan tai Euroopan unioniin. Korvaavat EUR.1-tavaratodistukset antaa se tullitoimipaikka, jonka valvontaan tuotteet asetetaan, ja vahvistaa se tulliviranomainen, jonka valvontaan tuotteet asetetaan.

22 artikla

Kauppalaskuilmoituksen laatimisedellytykset

1. Edellä 17 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun kauppalaskuilmoituksen voivat laatia
 - a) jäljempänä 23 artiklassa tarkoitettu valtuutettu viejä; tai
 - b) kuka tahansa viejä yhdestä tai useammasta kollista muodostuvalle, yhteensä enintään 6 000 euron arvosta alkuperä tuotteita sisältävälle lähetykselle.
2. Kauppalaskuilmoitus voidaan laatia, jos tuotteita voidaan pitää Länsi-Afrikan, Euroopan unionin tai muun 6, 7 ja 8 artiklassa tarkoitetun maan alkuperä tuotteina ja jos ne täyttävät tämän pöytäkirjan muut vaatimukset.
3. Kauppalaskuilmoituksen laativan viejän on oltava valmis milloin tahansa esittämään viejämäan tulliviranomaisten pyynnöstä kaikki tarvittavat asiakirjat, joilla todistetaan tuotteiden alkuperä asema ja tämän pöytäkirjan muiden vaatimusten täyttyminen.
4. Viejä laatii kauppalaskuilmoituksen kirjoittamalla koneella, leimaamalla tai painamalla kauppalaskuun, lähetysluetteloon tai muuhun kaupalliseen asiakirjaan tämän pöytäkirjan liitteessä IV olevan tekstin mukaisen ilmoituksen käyttäen yhtä kyseisessä liitteessä annetuista erikielisistä toisinnoista ja viejämäan sisäisen lainsäädännön mukaisesti. Jos ilmoitus kirjoitetaan käsin, se on kirjoitettava musteella painokirjaimin.

5. Kauppalaskuilmoituksissa on oltava viejän käsin kirjoittama alkuperäinen allekirjoitus. Jäljempänä 23 artiklassa tarkoitettua valtuutettua viejää ei kuitenkaan vaadita allekirjoittamaan tällaisia ilmoituksia, jos hän antaa viejään tulliviranomaisille kirjallisen sitoumuksen, että hän ottaa jokaisesta kauppalaskuilmoituksesta, josta hänet voidaan tunnistaa, täyden vastuun, niin kuin hän olisi käsin allekirjoittanut sen.
6. Viejä voi laatia kauppalaskuilmoituksen, kun siinä tarkoitettut tuotteet viedään tai viennin jälkeen, jos se esitetään tuojamaassa viimeistään kahden (2) vuoden kuluttua siitä, kun siinä tarkoitettut tuotteet on tuotu.

23 artikla

Valtuutettu viejä

1. Viejävaltion tulliviranomaiset voivat antaa sellaiselle viejälle, joka harjoittaa sopimuksen kaupallista yhteistyötä koskevien määräysten soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden usein tapahtuvaa vientiä ja joka antaa tulliviranomaisia tyydyttävällä tavalla kaikki takeet tuotteiden alkuperäasemasta ja täyttää kaikki muut tämän pöytäkirjan vaatimukset, luvan laatia kauppalaskuilmoituksia näiden tuotteiden arvosta riippumatta.
2. Tulliviranomaiset voivat asettaa valtuutetun viejän aseman myöntämiselle kaikki tarpeellisina pitämänsä edellytykset.
3. Tulliviranomaiset antavat valtuutetulle viejälle tullin lupanumeron, joka merkitään kauppalaskuilmoitukseen.
4. Tulliviranomaiset valvovat valtuutetun viejän luvankäyttöä.
5. Tulliviranomaiset voivat milloin tahansa peruuttaa luvan. Niiden on tehtävä näin silloin, kun valtuutettu viejä ei enää anna 1 kohdassa tarkoitettuja takeita, ei enää täytä 2 kohdassa tarkoitettuja edellytyksiä tai muutoin käyttää lupaa väärin.

24 artikla

Alkuperäselvityksen voimassaolo

1. Alkuperäselvitys on voimassa kymmenen (10) kuukautta siitä päivästä, jona se on annettu viejämaassa, ja se on esitettävä mainitun ajan kuluessa tuojamaan tulliviranomaisille.
2. Alkuperäselvitykset, jotka esitetään tuojamaan tulliviranomaisille 1 kohdassa mainitun esittämismääräajan päätyttyä, voidaan hyväksyä etuuskohtelun soveltamista varten, jos nämä asiakirjat ovat jääneet esittämättä ennen määräajan päättymistä poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi.
3. Muissa myöhästymistapauksissa tuojamaan tulliviranomaiset voivat hyväksyä alkuperäselvitykset, jos tuotteet on esitetty niille ennen mainitun määräajan päättymistä.

25 artikla

Alkuperäselvityksen esittäminen

Alkuperäselvitys on esitettävä tuojamaan tulliviranomaisille kyseisessä maassa sovellettavia menettelyjä noudattaen. Mainitut viranomaiset voivat vaatia alkuperäselvityksen käännöksen.

Ne voivat lisäksi vaatia, että tuontitavarailmoitusta täydennetään tuojan vakuutuksella siitä, että tuotteet täyttävät sopimuksen soveltamiseksi vaadittavat edellytykset.

26 artikla

Tuonti osalähetyksinä

Jos tuojan pyynnöstä harmonoidun järjestelmän XVI ja XVII jaksoon tai nimikkeisiin 7308 ja 9406 kuuluva harmonoidun järjestelmän yleisessä tulkintasäännössä 2 a tarkoitettu osiin purettu tai kokoamaton tuote tuodaan maahan osalähetyksinä tuojavaltion tulliviranomaisten määräämin edellytyksin, tulliviranomaisille esitetään tällaisesta tuotteesta yksi alkuperäselvitys ensimmäistä osalähetystä tuotaessa.

27 artikla

Poikkeukset alkuperäselvityksen esittämisestä

1. Yksityishenkilöiden yksityishenkilöille pikkulähetyksinä lähettämät tuotteet ja matkustajien henkilökohtaisiin matkatavaroihin sisältyvät tuotteet voidaan tuoda maahan alkuperätuotteina ilman, että alkuperäselvityksen esittämistä vaaditaan, jos kyseessä ei ole kaupallinen tuonti ja tuotteiden on ilmoitettu täyttävän tässä pöytäkirjassa määrätty vaatimukset ja kun ei ole syytä epäillä annetun ilmoituksen todenmukaisuutta. Jos tuotteet lähetetään postitse, tämä ilmoitus voidaan tehdä tulliluetteloon CN22/CN23 tai tähän asiakirjaan liitettävälle erilliselle paperille.
2. Tuontia, joka on satunnaista ja muodostuu ainoastaan vastaanottajien tai matkustajien tai heidän perheidensä henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetuista tuotteista, ei pidetä kaupallisena, jos näiden tuotteiden luonne tai määrä ei viittaa mihinkään kaupalliseen tarkoitukseen.
3. Näiden tuotteiden yhteisarvo ei kuitenkaan saa olla yli 500 euroa pienten lähetysten osalta eikä yli 1 200 euroa matkustajien henkilökohtaisiin matkatavaroihin sisältyvien tuotteiden osalta.

28 artikla

Kumulaatiota koskeva tiedotusmenettely

1. Sovellettaessa 7 artiklan 1 kohtaa Länsi-Afrikasta, Euroopan unionista, talouskumppanuussopimusta ainakin tilapäisesti soveltaneesta muusta AKT-valtiosta tai MMA:ista tulevien aineiden tämän pöytäkirjan mukainen alkuperäasema todistetaan EUR.1-tavaratodistuksella tai tämän pöytäkirjan liitteessä V A olevan mallin mukaisella hankkijan ilmoituksella, jonka Länsi-Afrikan tai Euroopan unionin viejä antaa sieltä tulleista aineksista.
2. Sovellettaessa 7 artiklan 2 kohtaa todiste Länsi-Afrikassa, Euroopan unionissa, talouskumppanuussopimusta ainakin tilapäisesti soveltaneessa muussa AKT-valtiossa tai MMA:issa tehdystä valmistuksesta tai käsittelystä annetaan tämän pöytäkirjan liitteessä V B olevan mallin mukaisella hankkijan ilmoituksella, jonka Länsi-Afrikan tai Euroopan unionin viejä antaa sieltä tulleista aineksista.

3. Sovellettaessa 8 artiklan 1 kohtaa alkuperän todistamiseksi annettavat asiakirjat määritetään GSP-edunsaajamaihin sovellettavien sääntöjen mukaisesti³.
4. Sovellettaessa 8 artiklan 2 kohtaa alkuperän todistamiseksi annettavat asiakirjat määritetään asianomaisissa järjestelyissä tai sopimuksissa vahvistettujen sääntöjen mukaisesti.
5. Hankkijan on laadittava erillinen hankkijan ilmoitus jokaisen tavaralähetysten osalta lähetystä koskevassa kauppalaskussa tai sen liitteessä taikka lähetysluettelossa tai muussa lähetystä koskevassa kaupallisessa asiakirjassa, jossa aineiden kuvaus on riittävän yksityiskohtainen niiden tunnistamiseksi.
6. Hankkijan ilmoitus voidaan laatia valmiille lomakkeelle.
7. Hankkijan ilmoituksissa on oltava hankkijan käsin kirjoittama alkuperäinen allekirjoitus. Kun kauppalasku ja hankkijan ilmoitus laaditaan tietokoneella, hankkijan ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse välttämättä allekirjoittaa käsin, jos hankkijayrityksessä asiasta vastaava työntekijä voidaan tunnistaa tulliviranomaisia tyydyttävällä tavalla siinä valtiossa, jossa hankkijan ilmoitus on laadittu. Mainitut tulliviranomaiset voivat vahvistaa tämän kohdan soveltamisen edellytykset.
8. Hankkijan ilmoitus on esitettävä toimivaltaisille tulliviranomaisille viejävaltiossa, jota on pyydetty antamaan EUR.1-tavaratodistus.
9. Hankkijan, joka laatii ilmoituksen, on oltava valmis esittämään milloin tahansa sen maan tulliviranomaisten pyynnöstä, jossa ilmoitus laaditaan, kaikki asianmukaiset asiakirjat, joilla todistetaan ilmoituksessa annetut tiedot oikeiksi.
10. Cotonoun sopimuksen pöytäkirjassa nro 1 olevan 26 artiklan mukaisesti ennen tämän pöytäkirjan voimaantulopäivää laaditut hankkijan ilmoitukset ja annetut tiedotustodistukset jäävät voimaan.

29 artikla

Todistusasiakirjat

Edellä 18 artiklan 3 kohdassa ja 22 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut asiakirjat, joita käytetään todisteena siitä, että EUR.1-tavaratodistuksessa tai kauppalaskuilmoituksessa tarkoitettuja tuotteita voidaan pitää Länsi-Afrikan, Euroopan unionin tai jonkin muun 6, 7 ja 8 artiklassa tarkoitetun maan tai alueen alkuperätuotteina ja että ne täyttävät tämän pöytäkirjan muut vaatimukset, voivat olla muun muassa seuraavia:

- a) esimerkiksi viejän tai hankkijan tileihin tai sisäiseen kirjanpitoon sisältyvät välittömät todisteet toimista, jotka tämä on suorittanut tavaroiden tuottamiseksi;
- b) asiakirjat, joilla osoitetaan tuotteiden valmistuksessa käytettyjen aineiden alkuperäasema ja jotka on annettu tai laadittu Länsi-Afrikassa tai Euroopan unionissa tai jotka on antanut tai laatinut jokin muu näitä asiakirjoja sisäisen lainsäädäntönsä mukaisesti käyttävä 6, 7 ja 8 artiklassa tarkoitettu maa tai alue;
- c) asiakirjat, joilla osoitetaan Länsi-Afrikan, Euroopan unionin tai jonkin muun 6, 7 ja 8 artiklassa tarkoitetun maan tai alueen tekemä aineiden valmistus tai käsittely ja jotka on annettu tai laadittu Länsi-Afrikassa tai Euroopassa tai jotka on antanut tai laatinut

³ Ks. komission asetus (ETY) N:o 2454/93, annettu 2 päivänä heinäkuuta 1993, tietyistä yhteisön tullikodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä.

jokin muu näitä asiakirjoja sisäisen lainsäädäntönsä mukaisesti käytävä 6, 7 ja 8 artiklassa tarkoitettu maa tai alue;

- d) EUR.1-tavaratodistukset tai kauppalaskuilmoitukset, joilla osoitetaan tuotteiden valmistuksessa käytettyjen aineiden alkuperäasema ja jotka on annettu tai laadittu Länsi-Afrikassa tai Euroopassa tai jotka on antanut tai laatinut jokin muu 6, 7 ja 8 artiklassa tarkoitettu maa tai alue tämän pöytäkirjan mukaisesti.

30 artikla

Alkuperäselvitysten ja todistusasiakirjojen säilyttäminen

1. Viejän, joka hakee EUR.1-tavaratodistusta, on säilytettävä 18 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut asiakirjat vähintään kolme (3) vuotta.
2. Viejän, joka laatii kauppalaskuilmoituksen, on säilytettävä tämän kauppalaskuilmoituksen jäljennös ja 22 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut asiakirjat vähintään kolme (3) vuotta.
3. Hankkijan, joka laatii hankkijan ilmoituksen, on säilytettävä ilmoituksen jäljennös sekä kauppalaskun, lähetysluettelon tai muun kaupallisen asiakirjan, jonka liitteenä ilmoitus on, jäljennökset ja 28 artiklan 9 kohdassa tarkoitetut asiakirjat vähintään kolme (3) vuotta.
4. Viejamaan tulliviranomaisten, jotka antavat EUR.1-tavaratodistuksen, on säilytettävä 18 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu hakemuslomake vähintään kolme (3) vuotta.
5. Tuojamaan tulliviranomaisten on säilytettävä niille esitetyt EUR.1-tavaratodistukset ja kauppalaskuilmoitukset vähintään kolme (3) vuotta.

31 artikla

Poikkeavuudet ja muotovirheet

1. Pienet poikkeavuudet alkuperäselvityksen merkintöjen ja tuotteiden tuontimuodollisuuksien täyttämiseksi tullitoimipaikassa esitettyjen asiakirjojen merkintöjen välillä eivät sinänsä tee alkuperäselvityksestä mitätöntä, jos asianmukaisesti osoitetaan, että asiakirja vastaa tulliviranomaisille esitettyjä tuotteita.
2. Alkuperäselvityksessä olevat selvät muotovirheet kuten lyöntivirheet eivät saa johtaa kyseisen asiakirjan hylkäämiseen, elleivät nämä virheet ole sellaisia, että ne antavat aihetta epäillä asiakirjassa annettujen tietojen oikeellisuutta.

32 artikla

Euroina ilmaistavat määrät

1. Edellä 22 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja 27 artiklan 3 kohdan määräysten soveltamiseksi tapauksissa, joissa tuotteet laskutetaan muuna valuuttana kuin euroina, Länsi-Afrikan valtiot, Euroopan unionin jäsenvaltiot ja muut 6, 7 ja 8 artiklassa tarkoitetut maat ja alueet vahvistavat euroina ilmaistuja määriä vastaavat määrät vuosittain omana kansallisena valuuttanaan.
2. Lähetukseen sovelletaan 22 artiklan 1 kohdan b alakohdan tai 27 artiklan 3 kohdan määräyksiä sen valuutan perusteella, jona kauppalasku on laadittu, asianomaisen maan vahvistaman määrän mukaisesti.

3. Kansallisena valuuttana käytettävät määrät ovat euroina ilmaistujen määrien vasta-arvot kyseisenä valuuttana euron kunkin vuoden lokakuun ensimmäisen työpäivän kurssin mukaisesti. Määrät ilmoitetaan Euroopan komissiolle viimeistään 15 päivänä lokakuuta, ja niitä sovelletaan seuraavan vuoden tammikuun 1 päivästä. Euroopan komissio ilmoittaa kyseiset määrät kaikille asianomaisille maille.
4. Maa voi pyöristää ylöspäin tai alaspäin määrää, joka saadaan muunnettaessa euroina ilmaistu määrä sen kansalliseksi valuutaksi. Pyöristyksen tuloksena saatu määrä voi poiketa muuntamisen tuloksena saadusta määrästä enintään 5 prosenttia. Maa voi pitää euroina ilmaistun määrän kansallisena valuuttana ilmaistun vasta-arvon muuttumattomana, jos kyseisen määrän muuntaminen 3 kohdassa määrättyä vuotuisen tarkistuksen ajankohtana ilman mahdollista pyöristystä korottaisi kansallisena valuuttana ilmaistua vasta-arvoa vähemmän kuin 15 prosenttia. Kansallisena valuuttana ilmaistu vasta-arvo voidaan pitää samana, jos kyseinen vasta-arvo alenisi muuntamisen tuloksena.
5. Tulliasioita ja kaupankäynnin helpottamista käsittelevä erityiskomitea tarkastelee uudelleen euroina ilmaistuja määriä Euroopan unionin tai Länsi-Afrikan pyynnöstä. Tätä uudelleentarkastelua tehdessään tulliasioita ja kaupankäynnin helpottamista käsittelevä erityiskomitea harkitsee, onko aiheellista säilyttää näiden arvorajojen reaalivaikutus entisellään. Tätä tarkoitusta varten se voi päättää euroina ilmaistujen määrien muuttamisesta.

V OSASTO

HALLINNOLLINEN YHTEISTYÖ

33 artikla

Hallinnolliset edellytykset sopimuksen mukaisten etuuksien soveltamiseksi tuotteisiin

Tuotteisiin, jotka ovat tämän pöytäkirjan mukaisesti Länsi-Afrikan tai Euroopan unionin alkuperätuotteita, sovelletaan tullille tehtävän tuonti-ilmoituksen hetkellä sopimuksen mukaisia etuuksia vain sillä edellytyksellä, että tuotteet vietiin sinä päivänä tai sen päivän jälkeen, jona viejää ryhtyi noudattamaan 34, 35 ja 46 artiklan määräyksiä.

Osapuolet antavat 34 artiklassa tarkoitetut ilmoitukset.

34 artikla

Tulliviranomaisten ilmoitus

1. Länsi-Afrikan valtiot ja Euroopan unionin jäsenvaltiot ilmoittavat toisilleen Euroopan komission ja ECOWAS-komitean välityksellä sellaisten tulliviranomaisten osoitteet, jotka ovat toimivaltaiset antamaan ja tarkastamaan EUR.1-tavaratodistuksia, kauppalaskuilmoituksia ja hankkijan ilmoituksia, sekä tullitoimipaikoissa tällaisten todistuksen antamisessa käytettyjen leimasinten leimanäytteet.

EUR.1-tavaratodistukset ja kauppalaskuilmoitukset tai hankkijan ilmoitukset hyväksytään etuuskohtelun myöntämistä varten siitä päivästä alkaen, jona Euroopan komissio ja ECOWAS-komitea saavat kyseiset tiedot.
2. Länsi-Afrikan valtiot ja Euroopan unionin jäsenvaltiot ilmoittavat toisilleen viipymättä 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen muutoksista.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut viranomaiset toimivat kyseisen valtion alaisuudessa. Valvonnasta ja tarkastuksista vastaavat viranomaiset kuuluvat kyseisen valtion viranomaisiin.

35 artikla

Muut hallinnollisen yhteistyön menetelmät

1. Sen varmistamiseksi, että tätä pöytäkirjaa sovelletaan oikein, Euroopan unioni, Länsi-Afrikka ja muut 6, 7 ja 8 artiklassa tarkoitetut maat tarkastavat toimivaltaisten tullihallintojensa välityksellä EUR.1-tavaratodistusten, kauppalaskuilmoitusten tai hankkijan ilmoitusten aitouden sekä kyseisissä asiakirjoissa annettujen tietojen oikeellisuuden. Lisäksi Länsi-Afrikan valtiot ja Euroopan unionin jäsenvaltiot
 - a) tekevät keskenään tarvittavaa hallinnollista yhteistyötä, mukaan lukien paikalla tehtävät tarkastukset, kun moitteetonta hallintoa ja pöytäkirjan tarkastamista koskeva seurantapyyntö esitetään asianomaisessa maassa;
 - b) tarkastavat 36 artiklan mukaisesti tuotteiden alkuperäaseman ja tässä pöytäkirjassa määrättyjen muiden edellytysten täyttymisen.
2. Viranomaiset, joilta apua pyydetään, toimittavat tarvittavat tiedot niistä olosuhteista, joissa tuote on valmistettu, ja ilmoittavat erityisesti, millä edellytyksillä alkuperäsääntöjä on noudatettu Länsi-Afrikassa, Euroopan unionissa sekä muissa 6, 7 ja 8 artiklassa tarkoitetuissa maissa.

36 artikla

Alkuperäselvitysten tarkastaminen

1. Alkuperäselvitysten jälkitarkastus tehdään riskin arvioinnin perusteella, pistokokein tai aina, kun tuojamaan tulliviranomaisilla on perusteltua aihetta epäillä tällaisten asiakirjojen aitoutta, tuotteiden alkuperäasemaa tai muiden tässä pöytäkirjassa määrättyjen vaatimusten täyttymistä.
2. Edellä 1 kohdan soveltamiseksi tuojamaan tulliviranomaiset palauttavat viejamaan tulliviranomaisille EUR.1-tavaratodistuksen ja kauppalaskun, jos se on esitetty, kauppalaskuilmoituksen tai näiden asiakirjojen jäljennökset ja esittävät tarvittaessa perusteet tarkastuspyynnön tekemiseen. Ne toimittavat jälkitarkastuspyynnön tueksi kaikki asiakirjat ja saadut tiedot, joiden perusteella alkuperäselvityksessä olevia tietoja voidaan epäillä virheellisiksi.
3. Tarkastuksen tekevät viejamaan tulliviranomaiset. Tätä varten niillä on oikeus vaatia todistusaineistoa ja tarkastaa viejän tilejä tai tehdä muita tarpeelliseksi katsomiaan tarkastuksia.
4. Jos tuojamaan tulliviranomaiset päättävät lykätä etuuskohtelun myöntämistä kyseisille tuotteille siihen asti, kun tarkastuksen tulokset on saatu, niiden on luovutettava tuotteet tuojalle, edellyttäen että tarpeellisiksi katsotut varmuustoimenpiteet toteutetaan.
5. Tarkastuksen tulokset on ilmoitettava tarkastusta pyytäneille tulliviranomaisille mahdollisimman pian. Näistä tuloksista on käytävä selvästi ilmi, ovatko asiakirjat aitoja ja voidaanko kyseisiä tuotteita pitää Länsi-Afrikan, Euroopan unionin tai jonkin muun 6, 7 ja 8 artiklassa tarkoitetun maan alkuperätuotteina ja täyttävätkö ne tämän pöytäkirjan muut vaatimukset.

6. Jos perustellun epäilyn tapauksessa vastausta ei ole saatu kymmenen kuukauden kuluessa tarkastuspyynnön päivämäärästä tai saadussa vastauksessa ei ole riittävästi tietoja sen ratkaisemiseksi, onko kyseinen asiakirja aito tai mikä on tavaroiden tosiasiallinen alkuperä, tarkastusta pyytäneet tulliviranomaiset epäävät etuuskohtelun, paitsi kun kyseessä ovat poikkeukselliset olosuhteet.
7. Alkuperäselvityksiin liittyvien yhteisten tutkimusten osalta osapuolet viittaavat keskinäistä hallinnollista avunantoa tulliasioissa koskevan pöytäkirjan 7 artiklaan.

37 artikla

Hankkijan ilmoitusten tarkastaminen

1. Hankkijoiden ilmoitusten tarkastus tehdään riskin arvioinnin perusteella, pistokokein tai aina kun sen maan tulliviranomaisilla, jossa nämä ilmoitukset on otettu huomioon EUR.1-tavaratodistusta annettaessa tai kauppalaskuilmoitusta laadittaessa, on perusteltua aihetta epäillä asiakirjan aitoutta tai siinä annettujen tietojen oikeellisuutta.
2. Tulliviranomaiset, joille hankkijan ilmoitus esitetään, voivat pyytää sen valtion tulliviranomaisia, jossa ilmoitus on laadittu, antamaan tämän pöytäkirjan liitteessä VI esitetyn mallin mukaisen tiedotustodistuksen. Vaihtoehtoisesti todentamisviranomaiset, joille hankkijan ilmoitus esitetään, voivat pyytää viejää esittämään sen valtion tulliviranomaisten antaman tiedotustodistuksen, jossa ilmoitus on laadittu.

Tiedotustodistuksen antaneen tullitoimipaikan on säilytettävä todistuksen jäljennös vähintään kolme (3) vuotta.
3. Tarkastuksen tulokset on ilmoitettava tarkastusta pyytäneille tulliviranomaisille mahdollisimman pian. Tuloksista on käytävä selvästi ilmi, ovatko hankkijan ilmoituksessa olevat tiedot oikeat, ja niiden perusteella tulliviranomaisten on voitava määrittellä, voidaanko, ja missä määrin, kyseinen hankkijan ilmoitus ottaa huomioon EUR.1-tavaratodistusta annettaessa tai kauppalaskuilmoitusta laadittaessa.
4. Tarkastuksen tekevät sen maan tulliviranomaiset, jossa hankkijan ilmoitus on laadittu. Tätä varten niillä on oikeus vaatia todistusaineistoa tai tarkastaa hankkijan tilejä tai tehdä muita tarkastuksia, jotka ne katsovat tarpeellisiksi hankkijan ilmoituksen oikeellisuuden tarkastamiseksi.
5. Virheellisen hankkijan ilmoituksen perusteella annettuja tai laadittuja EUR.1-tavaratodistuksia tai kauppalaskuilmoituksia pidetään mitättöminä.

38 artikla

Riitojen ratkaiseminen

1. Jos 36 ja 37 artiklassa määrätyistä tarkastusmenettelyistä syntyy riita, jota tarkastusta pyytävät ja sen suorittamisesta vastuussa olevat tulliviranomaiset eivät pysty keskenään sopimaan, tai jos syntyy kysymys tämän pöytäkirjan tulkinnasta, asia saatetaan tulliasioita ja kaupankäynnin helpottamista käsittelevän erityiskomitean ratkaistavaksi.
2. Tuojan ja tuojamaan tulliviranomaisten väliset riidat ratkaistaan aina kyseisen maan lainsäädännön mukaisesti.

39 artikla

Seuraamukset

Seuraamuksia määrätään jokaiselle, joka laatii tai laadituttaa väärä tietoja sisältävän asiakirjan saadakseen tuotteille etuuskohdelun.

40 artikla

Vapaa-alueet

1. Länsi-Afrikka ja Euroopan unioni toteuttavat kaikki tarpeelliset toimenpiteet taatakseen, että kaupan kohteena olevia tuotteita, joiden mukana on alkuperäselvitys tai hankkijan ilmoitus ja joita kuljetuksen aikana pidetään niiden alueella sijaitsevilla vapaa-alueilla, ei vaihdeta toisiin tavaroihin eikä niille suoriteta muita toimenpiteitä kuin niiden kunnon säilyttämiseksi tarkoitetut tavanomaiset toimenpiteet.
2. Poiketen, siitä, mitä 1 kohdassa määrätään, kun Länsi-Afrikan tai Euroopan unionin alkuperä tuotteita, joihin liittyy alkuperäselvitys, tuodaan vapaa-alueelle ja niitä valmistetaan tai käsitellään siellä, toimivaltaisten tulliviranomaisten on viejän pyynnöstä annettava uusi EUR.1-tavaratodistus, jos valmistus tai käsittely on tehty tämän pöytäkirjan määräysten mukaisesti.

41 artikla

Poikkeukset

1. Tulliasioita ja kaupankäynnin helpottamista käsittelevä erityiskomitea, jäljempänä ”komitea”, voi myöntää poikkeuksia tästä pöytäkirjasta, jos ne ovat perusteltuja nykyisen tuotannonalan kehittämiseksi tai uuden tuotannonalan luomiseksi Länsi-Afrikassa. Tätä varten asianomaisen Länsi-Afrikan maan on ilmoitettava pyynnöstään Euroopan unionille ja Länsi-Afrikalle ja perusteltava se 2 kohdan mukaisesti joko ennen kuin tai samaan aikaan kuin se saattaa asian komitean käsiteltäväksi. Euroopan unioni myöntyy kaikkiin niihin Länsi-Afrikan pyyntöihin, jotka ovat tämän artiklan mukaisesti asianmukaisesti perusteltuja ja joista ei voi aiheutua vakavaa haittaa Euroopan unionin vakiintuneelle tuotannonalalle.
2. Komitean suorittaman poikkeuspyyntöjen tutkimisen helpottamiseksi asianomaisen Länsi-Afrikan valtion on esitettävä pyyntönsä tueksi tämän pöytäkirjan liitteessä VII esitetyn mallin mukaisella lomakkeella mahdollisimman täydelliset tiedot erityisesti seuraavista seikoista:
 - a) valmiin tuotteen kuvaus;
 - b) kolmansien maiden alkuperä aineiden luonne ja määrä;
 - c) asianomaisen Länsi-Afrikan maan tai 7 artiklassa mainittujen maiden tai alueiden alkuperä aineiden tai siellä käsiteltyjen aineiden luonne ja määrä;
 - d) valmistusmenetelmät;
 - e) arvonlisäys;
 - f) asianomaisen yrityksen henkilöstön määrä;
 - g) Euroopan unioniin suuntautuvan viennin ennakolta arvioitu määrä;
 - h) muut mahdolliset raaka-ainelähteet;

- i) pyydetyn määräajan perusteet ottaen huomioon pyrkimykset uusien hankintalähteiden löytämiseksi;
- j) muut huomiot.

Samoja sääntöjä sovelletaan pidennystä koskeviin pyyntöihin.

Komitea voi muuttaa lomaketta.

3. Pyyntöjä tutkittaessa otetaan huomioon erityisesti

- a) asianomaisen Länsi-Afrikan valtion kehitystaso tai maantieteellinen sijainti;
- b) tapaukset, joissa voimassa olevien alkuperäsääntöjen soveltaminen vaikuttaisi merkittävästi Länsi-Afrikan valtion olemassa olevan tuotannonalan kykyyn jatkaa vientiä Euroopan unioniin, ja erityisesti tapaukset, joissa tämä voisi johtaa kyseisen toiminnan loppumiseen;
- c) erityistapaukset, joissa voidaan selkeästi osoittaa, että alkuperäsäännöt voisivat estää merkittäviä sijoituksia tuotannonalaan ja joissa sijoitusohjelman toteuttamista edistävä poikkeus mahdollistaisi näiden sääntöjen vaiheittaisen noudattamisen.

4. Kaikissa tapauksissa on tutkittava, voidaanko ongelma ratkaista alkuperäkumulaatiota koskevien sääntöjen avulla.

5. Tämän lisäksi, jos poikkeuspyyntö koskee vähiten kehittyneisiin kuuluvaa tai sellaista Länsi-Afrikan valtiota, joka on saarivaltio, se tutkitaan myönteisessä hengessä ottaen huomioon erityisesti

- a) tehtävän päätöksen taloudelliset ja yhteiskunnalliset vaikutukset, erityisesti vaikutus työllisyyteen;
- b) tarve soveltaa poikkeusta määräajan, kun otetaan huomioon asianomaisen Länsi-Afrikan valtion erityistilanne ja ongelmat.

6. Pyyntöjä tutkittaessa otetaan tapauskohtaisesti erityisesti huomioon mahdollisuus antaa alkuperäasema tuotteille, jotka sisältävät naapureina olevien kehitysmaiden, vähiten kehittyneiden maiden taikka sellaisten kehitysmaiden alkuperäaineita, joiden kanssa yhdellä tai useammalla Länsi-Afrikan valtiolla on erityissuhteet, jos hallinnollisen yhteistyön aloittaminen on mahdollista.

7. Komitea toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että päätös tehdään mahdollisimman nopeasti ja joka tapauksessa 75 työpäivän kuluessa siitä, kun komiteassa toimiva Euroopan unionin yhteispuheenjohtaja on ottanut pyynnön vastaan. Jos Euroopan unioni ei ilmoita Länsi-Afrikan valtioille pyyntöä koskevaa kantaansa tämän määräajan kuluessa, pyyntö katsotaan hyväksytyksi.

- 8. a) Poikkeukset ovat voimassa komitean vahvistaman määräajan, joka on yleensä viisi (5) vuotta.
- b) Poikkeuspäätöksessä voidaan määrätä mahdollisuudesta uusia poikkeus ilman, että komitean on tarpeen tehdä uusi päätös, jos asianomainen Länsi-Afrikan valtio esittää kolme (3) kuukautta ennen kulloisenkin määräajan päättymistä todisteet siitä, ettei se edelleenkään voi noudattaa niitä tämän pöytäkirjan määräyksiä, joista sille on myönnetty poikkeus.

Jos pidennystä vastustetaan, komitea tutkii vastustuksen mahdollisimman nopeasti ja päättää, pidennetäänkö poikkeusta vai ei. Komitea toimii 7 kohdan

määräysten mukaisesti. Poikkeuksen soveltamisen keskeytymisen välttämiseksi toteutetaan kaikki tarvittavat toimenpiteet.

- c) Komitea voi a ja b alakohdassa tarkoitettuina määräaikoina tarkastella uudelleen poikkeuksen soveltamedellytyksiä, jos ilmenee, että poikkeuksen myöntämisperusteissa on tapahtunut merkittävä muutos. Tarkastelun päätyttyä komitea voi muuttaa päätöstään poikkeuksen soveltamisalan tai minkä tahansa muun aiemmin määrätyn edellytyksen osalta.
9. Sen estämättä, mitä 1–8 kohdassa määrätään, harmonoidun järjestelmän nimikkeen 1604 tonnikalasäilykkeitä ja tonnikalafileitä (ns. ”loins”) koskevat automaattiset poikkeukset myönnetään tonnikalasäilykkeille ainoastaan 4 800 tonnin vuotuisessa kiintiössä ja tonnikalafileille (ns. ”loins”) ainoastaan 1 200 tonnin vuotuisessa kiintiössä.

VI OSASTO

CEUTA JA MELILLA

42 artikla

Erityisedellytykset

1. Tässä pöytäkirjassa käytettyyn käsitteeseen ’Euroopan unioni’ ei sisälly Ceuta eikä Melilla.
2. Ceutaan tai Melillaan vietäviin Länsi-Afrikan alkuperätuotteisiin sovelletaan samaa tullikohtelua, jota sovelletaan Euroopan unionin tullialueen alkuperätuotteisiin Espanjan kuningaskunnan ja Portugalin tasavallan Euroopan yhteisöön liittymisestä tehdyn asiakirjan pöytäkirjan N:o 2 mukaisesti. Länsi-Afrikka soveltaa sopimuksen soveltamisalaan kuuluvien Ceutan ja Melillan alkuperätuotteiden tuontiin samaa tullikohtelua kuin Euroopan unionista tuotaviin Euroopan unionin alkuperätuotteisiin.
3. Ceutan ja Melillan alkuperätuotteita koskevaa 2 kohtaa sovellettaessa tätä pöytäkirjaa sovelletaan soveltuvien osin 43 artiklassa määriteltujen erityisten edellytysten mukaisesti.

43 artikla

Erityiset edellytykset

1. Jos seuraavat tuotteet on kuljetettu suoraan 15 artiklan määräysten mukaisesti, pidetään
 - 1) Ceutan ja Melillan alkuperätuotteina
 - a) Ceutassa ja Melillassa kokonaan tuotettuja tuotteita;
 - b) Ceutassa ja Melillassa tuotettuja tuotteita, joiden valmistuksessa on käytetty muita kuin a alakohdassa tarkoitettuja tuotteita, jos
 - i) näille tuotteille on tehty 4 artiklan mukainen riittävä valmistus tai käsittely, tai
 - ii) nämä tuotteet ovat Länsi-Afrikan maan tai Euroopan unionin alkuperätuotteita, edellyttäen että niitä on valmistettu tai käsitelty 5 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä enemmän;

- 2) Länsi-Afrikan maan alkuperätuotteina
- a) Länsi-Afrikan maassa kokonaan tuotettuja tuotteita;
 - b) Länsi-Afrikan maassa tuotettuja tuotteita, joiden valmistuksessa on käytetty muita kuin a alakohdassa tarkoitettuja tuotteita, jos
 - i) näille tuotteille on tehty 4 artiklan mukainen riittävä valmistus tai käsittely, tai
 - ii) nämä tuotteet ovat tämän pöytäkirjan mukaisia Ceutan ja Melillan tai Euroopan unionin alkuperätuotteita, edellyttäen että niitä on valmistettu tai käsitelty 5 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä enemmän.
2. Ceutaa ja Melillaa pidetään yhtenä alueena.
3. Viejän tai tämän valtuuttaman edustajan on tehtävä merkinnät ”...” ja ”Ceuta ja Melilla” EUR.1-tavaratodistuksen 2 kohtaan tai kauppalaskuilmoitukseen. Kun kyseessä ovat Ceutan ja Melillan alkuperätuotteet, on lisäksi tehtävä alkuperäasemaa koskeva merkintä EUR.1-tavaratodistuksen 4 kohtaan tai kauppalaskuilmoitukseen.
4. Espanjan tulliviranomaiset vastaavat tämän pöytäkirjan soveltamisesta Ceutassa ja Melillassa.

VII OSASTO

LOPPUMÄÄRÄYKSET

44 artikla

Alkuperäsääntöjen tarkistaminen ja soveltaminen

1. Sopimuksen 92 artiklan mukaisesti talouskumppanuussopimuksessa määrätty Länsi-Afrikan ja Euroopan unionin yhteistyöneuvosto voi aina Länsi-Afrikan tai Euroopan unionin pyynnöstä tutkia tämän pöytäkirjan määräysten soveltamista ja niiden taloudellista vaikutusta niiden mukauttamiseksi tai muuttamiseksi tarvittaessa. Talouskumppanuussopimuksessa määrätty Länsi-Afrikan ja Euroopan unionin yhteistyöneuvosto ottaa muiden tekijöiden ohella huomioon teknisen kehityksen vaikutuksen alkuperäsääntöihin.
2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa määrätään, tätä pöytäkirjaa ja sen liitteitä on sopimuksen 6 artiklassa määrättyjen velvoitteiden mukaisesti tarkasteltava uudelleen ja tarvittaessa tarkistettava ennen kuin pöytäkirjan täytäntöönpanopäivästä on kulunut viisi (5) vuotta. Tällainen uudelleentarkastelu kokee myös liitettä II a, jotta sen uudistamisesta voidaan tehdä päätös.
3. Tulliasioita ja kaupankäynnin helpottamista käsittelevä erityiskomitea valvoo sopimuksen 45 artiklan mukaisesti tämän pöytäkirjan määräysten täytäntöönpanoa ja hallinnointia ja tekee päätökset muun muassa seuraavista:
- a) 8 artiklan edellytysten mukainen kumulaatio;
 - b) 41 artiklan edellytysten mukaiset poikkeukset tämän pöytäkirjan määräyksistä.

45 artikla

Liitteet

Tämän pöytäkirjan liitteet ovat erottamaton osa tätä pöytäkirjaa.

46 artikla

Pöytäkirjan täytäntöönpano

Euroopan unioni ja Länsi-Afrikka toteuttavat molemmat tarvittavat toimenpiteet tämän pöytäkirjan täytäntöönpanemiseksi, mukaan lukien seuraavat:

- a) tarvittavat kansalliset ja alueelliset järjestelyt tässä pöytäkirjassa vahvistettujen sääntöjen ja menettelyjen täytäntöönpanoa ja noudattamista varten ja erityisesti toimenpiteet, jotka tarvitaan kumulaatiota koskevien artiklojen soveltamiseksi;
- b) sellaisten hallinnollisten rakenteiden ja järjestelmien perustaminen, jotka tarvitaan tuotteiden alkuperän riittävän hallinnoinnin ja valvonnan suorittamiseksi.

47 artikla

Kuljetettavina tai varastossa olevia tavaroita koskevat siirtymämääräykset

Sopimuksen määräyksiä voidaan soveltaa tämän pöytäkirjan määräykset täyttäviin tavaroihin, jotka ovat tämän pöytäkirjan voimaantulopäivänä kuljetettavina taikka Euroopan unionissa tai Länsi-Afrikassa väliaikaisesti varastoituina, tullivarastoissa tai vapaa-alueilla, jos kymmenen (10) kuukauden kuluessa pöytäkirjan voimaantulopäivästä tuojavaltion tulliviranomaisille esitetään EUR.1-tavaratodistus, jonka viejävaltion tulliviranomaiset ovat antaneet jälkikäteen, ja asiakirjat, jotka osoittavat, että tavarat on kuljetettu suoraan 15 artiklan mukaisesti.